

THUỐC NGỪA PHẾ CẦU KHUẨN KẾT HỢP

NHỮNG ĐIỀU QUÝ VỊ CẦN BIẾT

1 Tại sao nên chủng ngừa?

Bị nhiễm vi trùng *Streptococcus pneumoniae* có thể gây bệnh nặng và chết người. Phế cầu khuẩn mỗi năm làm cho khoảng 200 trẻ em dưới 5 tuổi bị thiệt mạng. Đây là nguyên nhân hàng đầu gây bệnh viêm màng não do vi trùng tại Hoa Kỳ. (Viêm màng não là màng não bị nhiễm trùng).

Bị nhiễm phế cầu khuẩn gây bệnh nặng cho trẻ em dưới năm tuổi. Trước khi có thuốc ngừa, mỗi năm, phế cầu khuẩn gây ra:

- hơn 700 trường hợp viêm màng não
- 13,000 trường hợp nhiễm trùng máu, và
- khoảng 5 triệu trường hợp nhiễm trùng tai.

Phế cầu khuẩn cũng gây ra các bệnh khác, gồm:

- sưng phổi,
- điếc,
- hư não.

Trẻ em dưới 2 tuổi dễ có rủi ro bị bệnh nặng nhất.

Phế cầu khuẩn lây từ người này sang người khác khi tiếp xúc gần gũi với nhau.

Có thể khó điều trị khi bị nhiễm phế cầu khuẩn vì loại vi trùng này đã lờn một số thuốc từng được dùng để điều trị bệnh này. Tình trạng này khiến càng quan trọng hơn là phải **ngừa** nhiễm phế cầu khuẩn cầu.

Thuốc ngừa phế cầu khuẩn kết hợp có thể giúp ngừa được bệnh nặng do phế cầu khuẩn gây ra, chẳng hạn như viêm màng não và nhiễm trùng máu. Thuốc này cũng ngừa được một số trường hợp nhiễm trùng tai. Nhưng nhiễm trùng tai có nhiều nguyên nhân, và thuốc ngừa phế cầu khuẩn chỉ có hiệu quả đối với một số trường hợp mà thôi.

2 Thuốc ngừa phế cầu khuẩn kết hợp

Thuốc ngừa phế cầu khuẩn được phê chuẩn để dùng cho trẻ sơ sinh và trẻ trong tuổi chập chững. Trẻ em chủng ngừa khi mới sinh sẽ được bảo vệ khi các em có nhiều nguy cơ bị bệnh nặng.

Một số trẻ lớn hơn và người lớn có thể dùng một loại thuốc ngừa khác có tên gọi là thuốc ngừa phế cầu khuẩn polysaccharide. Có Bản Thông Tin Thuốc Ngừa riêng cho những người dùng loại thuốc ngừa này.

3 Ai nên được chủng ngừa và chủng khi nào?

Trẻ Dưới 2 Tuổi

Lịch trình thường lệ để chủng ngừa phế cầu khuẩn kết hợp là 4 liều, mỗi tuổi sau đây chủng một liều:

☒ 2 tháng ☒ 4 tháng	☒ 6 tháng ☒ 12-15 tháng

Trẻ em chưa chủng ngừa ở những tuổi này vẫn có thể chủng ngừa. Số liều thuốc cần thiết sẽ tùy theo tuổi của trẻ. Hãy hỏi bác sĩ để biết chi tiết.

Trẻ Từ 2 đến 5 Tuổi

Trẻ em từ 2 đến 5 tuổi chưa chủng ngừa và có nhiều nguy cơ bị bệnh phế cầu khuẩn nghiêm trọng cũng nên chủng ngừa phế cầu khuẩn kết hợp. Số này gồm những trẻ:

- bị bệnh tể bào hình liềm
- bị hư lá lách hoặc không có lá lách,
- bị nhiễm HIV/AIDS,
- bị các bệnh khác ảnh hưởng đến hệ thống miễn nhiễm, chẳng hạn như tiểu đường, ung thư, hoặc bệnh gan, hoặc
- dùng các loại thuốc ảnh hưởng đến hệ thống miễn nhiễm, chẳng hạn như hóa trị hoặc steroids, hoặc
- bị bệnh tim hoặc phổi kinh niên.

Nên nghĩ đến việc chủng loại thuốc ngừa nào cho tất cả các trẻ khác dưới 5 tuổi, nhất là những trẻ có nhiều nguy cơ bị bệnh phế cầu khuẩn nghiêm trọng. Số này gồm những trẻ:

- dưới 3 tuổi,
- thuộc gốc Dân Bản Thổ Alaska, Thổ Dân Mỹ Châu hoặc Người Mỹ gốc Phi Châu, hoặc
- đến nơi giữ trẻ.

Số liều thuốc cần thiết sẽ tùy theo tuổi của trẻ. Hãy hỏi bác sĩ để biết chi tiết.

Thuốc ngừa phế cầu khuẩn kết hợp có thể chủng cùng lúc với các loại thuốc ngừa khác.

4

Một số trẻ không nên chủng ngừa phế cầu khuẩn kết hợp hoặc nên chờ

Trẻ không nên chủng ngừa phế cầu khuẩn kết hợp nếu đã bị phản ứng nặng (đe dọa đến tính mạng) với dị ứng với thuốc khi chủng trước đây, hoặc bị dị ứng nặng với một thành phần thuốc ngừa. Hãy cho bác sĩ biết nếu con quý vị đã từng bị phản ứng nặng với bất cứ loại thuốc ngừa nào, hoặc bất cứ dị ứng nào nặng.

Trẻ em bị đau ốm nhẹ, chẳng hạn như cảm, có thể được chủng ngừa. Nhưng trẻ bị đau ốm trung bình hoặc nặng thường nên chờ cho đến khi lành rồi hãy chủng ngừa.

5

Thuốc ngừa phế cầu khuẩn kết hợp có những rủi ro gì?

Trong các cuộc nghiên cứu (gần 60,000 liều), thuốc ngừa phế cầu khuẩn kết hợp chỉ gây phản ứng nhẹ:

- Cứ 4 trẻ sơ sinh thì có khoảng 1 trẻ bị tấy đỏ, đau, hoặc sưng tại chỗ chích.
- Cứ 3 trẻ thì có khoảng 1 trẻ lên thân nhiệt hơn 100.4°F, và khoảng 1 trong 50 trẻ bị sốt nặng hơn (trên 102.2°F).
- Một số trẻ cũng trở nên khó khăn hoặc buồn ngủ, hoặc biếng ăn.

Tính đến nay, không thấy có phản ứng gì nặng của thuốc ngừa này. Tuy nhiên, một loại thuốc ngừa, cũng như bất cứ loại thuốc nào khác, có thể gây nhiều vấn đề nghiêm trọng, chẳng hạn như phản ứng nặng vì dị ứng. Có rất ít rủi ro do thuốc ngừa này gây tác hại nặng, hoặc thiệt mạng.

6

Nếu bị phản ứng trung bình hoặc nặng thì sao?

Tôi nên để ý gì?

Để ý bất cứ tình trạng nào bất thường, chẳng hạn như bị phản ứng nặng vì dị ứng, sốt nặng, hoặc hành vi bất thường.

Rất hiếm khi xảy ra phản ứng nặng vì dị ứng với bất cứ thuốc ngừa nào. Nếu có thì hầu như xảy ra trong vòng vài phút đến vài giờ sau khi chủng. Các dấu hiệu này có thể là:

- khó thở	- yếu ớt	- nổi đỏ
- khàn giọng hoặc thở khò khè	- tim đập nhanh	- xanh xao
- sưng cổ họng	- chóng mặt	